

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
--------------------	---

CZĘŚĆ I

WPROWADZENIE DO EKONOMII GOSPODARKI OTWARTEJ ...	19
---	----

1. Ekonomia a racjonalne wybory	21
1.1. Definicja ekonomii i jej interpretacja	21
1.2. Podstawowe problemy wyboru ekonomicznego	26
1.2.1. Krzywa transformacji jako krzywa granicznych możliwości produkcyjnych	29
2. Racjonalne wybory w gospodarce otwartej (ujęcie modelowe)	32
2.1. Międzynarodowy podział pracy a alokacja czynników wytwórczych ..	33
2.1.1. Teoria kosztów komparatywnych a krzywa granicznych możliwości produkcyjnych	34
2.1.2. Pieniężne ujęcie zasady kosztów komparatywnych	40
2.1.3. Wskaźnik ujawnionych przewag komparatywnych (RCA) a kosztowe i pozakosztowe składniki cen światowych	52
2.2. Handel między- i wewnątrzgałęziowy w świetle teorii międzynarodowego podziału pracy a krzywa granicznych możliwości produkcyjnych	57
2.2.1. Metodologia pomiaru handlu wewnątrzgałęziowego (IIT)	64
2.3. Efekty dobrobytowe gospodarki otwartej w modelu równowagi ogólnej	68
2.3.1. Zmiany w produkcji i konsumpcji w warunkach wolnego handlu	70
2.3.2. Model równowagi ogólnej w warunkach protekcji celnej	72

3.	Protekcjonizm gospodarczy a (nie) racjonalne wybory ekonomiczne	74
3.1.	Przyczyny protekcjonizmu gospodarczego	74
3.2.	Istota, instrumenty i skutki polityki handlowej	74
3.2.1.	Mikro- i makroekonomiczne aspekty cła w imporcie i subsydiów w eksporcie	78
3.2.2.	Instrumenty protekcjonizmu uwarunkowanego	85
3.3.	Rola GATT i WTO w liberalizacji rynków i handlu międzynarodowego	86
3.4.	Unia Europejska a protekcjonizm w imporcie	94
3.4.1.	Protekcjonizm uwarunkowany w UE	96
4.	Podsumowanie	100

CZĘŚĆ II

GLOBALIZACJA REGIONALNA I ŚWIATOWA A RACJONALNE WYBORY EKONOMICZNE	109
---	-----

1.	Międzynarodowa integracja gospodarcza (Unia Europejska)	111
1.1.	Strefa wolnego handlu	116
1.2.	Unia celna	120
1.2.1.	Statyczne i dynamiczne efekty unii celnej	130
1.2.2.	Unia celna a deformacja racjonalnych wyborów w skali gospodarki światowej	138
1.2.3.	Unia celna w modelu równowagi ogólnej	143
1.2.4.	Wspólna zewnętrzna polityka handlowa Unii Europejskiej: aspekty formalnoprawne	147
1.2.4.1.	Skutki dla Polski (wybrane zagadnienia)	152
1.3.	Wspólny rynek (JRW)	156
1.3.1.	Istota i dynamiczne efekty wspólnego rynku	157
1.3.2.	Analiza modelowa przepływu czynników wytwórczych na wspólnym rynku	159
1.3.2.1.	Wspólny rynek pracy i kapitału w modelu równowagi ogólnej	164
1.3.2.2.	Przepływ kapitału i transfer technologii	170
1.3.2.3.	Wspólny rynek wszystkich czynników wytwórczych i efekty dobrobytowe	173
1.3.3.	Istota oraz mikro- i makroekonomiczne efekty wspólnego rynku UE (JRW)	177

1.3.3.1.	JRW a piąte (i szóste) poszerzenie UE	183
1.3.3.2.	Polityka strukturalna UE a konkurencyjność państw, regionów oraz MŚP	192
1.3.3.3.	Strategia lizbońska: cele, założenia i ich realizacja	206
1.3.4.	Polska w JRW UE: implementacja prawa europejskiego i Strategii Lizbońskiej	223
1.4.	Unia gospodarcza i walutowa	229
1.4.1.	Korzyści i koszty unii walutowej – ujęcie modelowe	230
1.4.2.	Istota optymalnego obszaru walutowego	234
1.4.3.	Teoria optymalnych obszarów walutowych – ujęcie współczesne	239
1.4.4.	Retrospekcja funkcjonowania Unii Gospodarczej i Walutowej UE (UGW)	242
1.4.4.1.	Istota kryteriów zbieżności fiskalno-monetarnej UGW	247
1.4.4.2.	Pakt Stabilności i Wzrostu	252
1.4.4.3.	Nowe kraje UE a członkostwo w UGW – aspekty formalne	261
1.4.5.	Perspektywy i oczekiwane skutki członkostwa Polski w UGW	267
2.	Procesy globalizacyjne w świecie a racjonalne wybory ekonomiczne	290
2.1.	Gospodarka globalna a międzynarodowa integracja gospodarcza ...	290
2.2.	Podstawowe obszary procesów globalizacji światowej	293
2.2.1.	Globalizacja towarowych rynków zbytu	293
2.2.2.	Globalizacja produkcji	303
2.2.3.	Globalizacja rynku pracy	317
2.2.4.	Globalizacja w sferze finansów	319
2.2.5.	Procesy globalizacji w ocenie ekonomistów	323
3.	Podsumowanie	332

CZĘŚĆ III

RACJONALNE WYBORY Z PERSPEKTYWY CZŁONKOSTWA POLSKI W UE – IDENTYFIKACJA I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM EKONOMICZNYM (WYBRANE ASPEKTY)	343
--	-----

1. Identyfikacja ryzyka w gospodarce otwartej na poziomie integracji gospodarczej UE	346
1.1. Ryzyko kosztu utraconych możliwości w ramach JRW UE	349

1.1.1.	Komplementarność vs. substytucyjność gospodarcza a wewnątrzgałęziowy podział pracy	352
1.1.1.1.	Substytucyjność gospodarcza a kryteria konwergencji z Maastricht ..	371
1.2.	Ryzyko zawężania obszaru racjonalnych wyborów w skali świata	372
2.	Sposoby ograniczania ryzyka kosztu utraconych możliwości w gospodarce otwartej	378
2.1.	Zarządzanie ryzykiem kosztu utraconych możliwości Polski w UE ..	378
2.1.1.	Strategia high-tech a restrukturyzacja gospodarcza typu Schumpeterowskiego.	379
2.1.1.1.	Wewnętrzne i zewnętrzne determinanty innowacyjności	383
2.1.2.	Polityki strukturalna UE a Polska.	388
2.2.	Zarządzanie ryzykiem ograniczania racjonalnych wyborów gospodarki globalnej	396
3.	Podsumowanie	397
Aneks I. Kalendarium integracji europejskiej		403
Aneks II. Kalendarium polskiej drogi do członkostwa i udziału w UE		415
Aneks III. Wskaźniki RCA i IIT w handlu Polski z UE		423
Aneks IV. Statystyka regionalna i globalna (wybrane aspekty)		443
Literatura		457